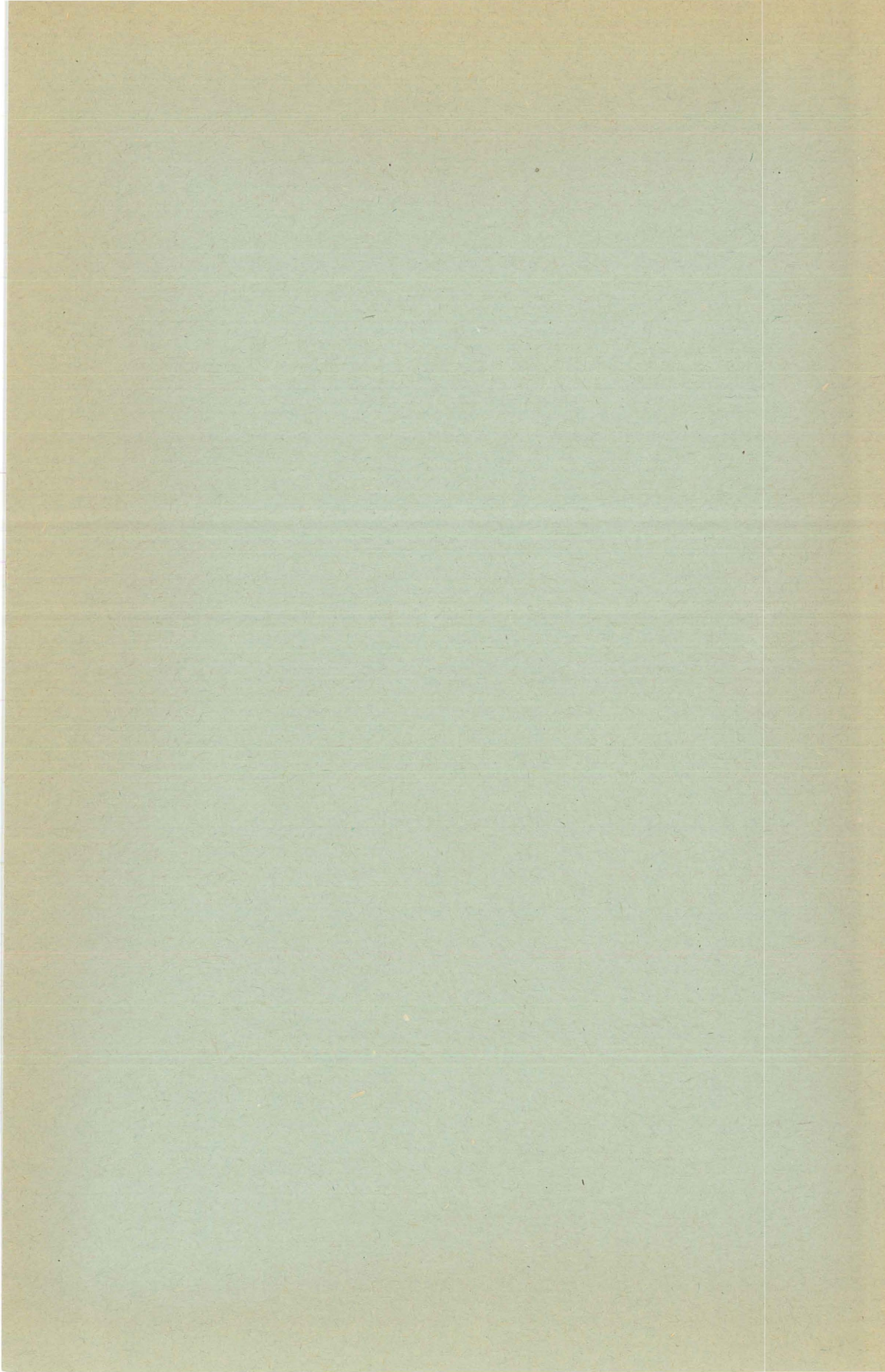


Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1956 — Nr. 8

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1955–1956

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1956



Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1956 — Nr. 8

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1955–1956

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen

1956

INNHold

Alminnelige bemerkninger	5
Skoler:	
Statens Fiskarfagskule, Laksevåg	6
Statens Fiskarfagskule, Florø	7
Statens Fiskarfagskole, Aukra	8
Statens Fiskarfagskole, Bodø	9
Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg	11
Eksamen på hovedsmannslinjen	14
Motorpassereksamen	15
Kokkeeksamen	15
Statens Kjølemaskinistkole, Trondheim	15
Yrkesskolen for fiskere i Sør—Trøndelag	20
Motorkurser ved Val Landbruksskole, Nord—Trøndelag	22
Lærebruk:	
Statens Forsøks- og Lærebruk for Fiskeribedriften i Finnmark, Vardø	22
Diverse kurser	27
Tillegg:	
Oversikt over den fylkesmessige fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskarfagskoler for skoleåret 1955/56	29

Alminnelige bemerkninger.

Under Fiskeridirektoratets administrasjon har det i beretningsåret vært i gang fem fiskarfagskoler, et lærebruk og en kjøle-maskinistkskole.

Planene for Statens Fiskarfagskole, Gravdal, har vært underkastet videre behandling. Det er forutsetningen at skolen skal få en årlig elevkapasitet på 80 elever: 40 på høvedsmannslinjen, 20 på motorpasserlinjen og 20 på kokkelinjen. Da en antar at skolen senere må utvides, tar en sikte på å bygge skolen slik at internatkapasiteten lettvisnt kan økes ved påbygging. Når det gjelder klasserom, blir disse anlagt med henblikk på et utvidet elevtall. Riksarkitekten er anmodet å utarbeide et foreløpig utkast til fiskarfagskole i Gravdal på grunnlag av plankomiteens innstilling.

Utbyggingen ved lærebruket i Vardø har fortsatt. Det er i terminen oppført et nytt egne- og redskapshus. Dessuten ble grunnarbeidene til industri- og internatbygget og til funksjonærboligen påbegynt.

Ved skolen i Honningsvåg er arbeidene med funksjonærboligene og kai med redskapshus satt i gang.

Karl Brobak: «Fiske og fangst» er oversatt til nynorsk og den beregnes trykt til skoleåret 1957/58. Fra Jørgen Langen har en motatt manuskript til lærebok i kjemi og fra Ola Breen et utkast til lærebok i fysikk. En tar sikte på å trykke disse to bøker i ett bind. For øvrig arbeides det med utkast til lærebøker i regnskapsføring og i hygiene.

Arbeidet med å skaffe fiskarfagskolene lysbilder til bruk i undervisningen har fortsatt. Dessuten er det fra forskjellige firmaer skaffet brosjyrer, tegninger etc. til bruk i undervisningen.

Fiskeridirektoratet arbeider videre med spørsmålet om å få sende foredrag etc. på lydbånd til skolene. Hittil har saken strandet på honorarspørsmålet. En håper imidlertid på å komme fram til en avtale med Havforskerlaget i dette spørsmål.

Filmen «Behandling av ferskfisk» ble ferdig i beretningsåret.

Over fiskeribudsjettet er det ytt følgende stipendier:

Motorlærer Ingvar Volden, Kyrksæterøra, til besøk ved motorfabrikker etc. i Oslo og Fredrikstad.

Styrer Odd Kristensen, Honningsvåg, til besøk ved Fiskernes Redskapsfabrikk, Finnsnes, A/S Finnmark Not & Fiskeforretning, Indrefjord, og Findusanleggene, Hammerfest.

Styrer Nils Johansen, Trondheim, til deltakelse i IX. kjølekongress i Paris.

SKOLER

Statens Fiskerifagsskule, Laksevåg.

Skolens råd ble oppnevnt på nytt for perioden 1. juli 1955 til 31. desember 1958. Rådet har følgende medlemmer:

1. Statsråd Mons Lid, formann, med varamann konstituert fylkesmann Ole Rieck.
2. Dr. philos. Jens Eggvin, Fiskeridirektoratet, med varamann lektor Hjalmar Seim, Bergen.
3. Fisker Karl Mæland, Mælandsvåg, med varamann Karl Kalvenes, Bekkjarvik.

Faste lærere og funksjonærer ved skolen har vært: styrer Eivind Ottesen, navigasjons- og fiskerilærer Severin Roald, lektor Ola Breen, motorlærer Arne Lien, stuertlærer Th. Sund, vaktmester Hjalmar Rippe og kontorassistent K. W. Jørgensen.

Navigasjons- og fiskerilærer Severin Roald fratrådte ved skoleårets utgang etter oppnådd aldersgrense. I samme stilling ble ansatt Konrad Kvernøy.

Timelærere har vært de samme som før.

I løpet av skoleåret 1955/56 ble det av 98 søkere i alt opptatt 56 elever med denne fordeling på de enkelte linjer: 19 høvedsmenn, 18 motorpassere (9 på høstkurset og 9 på vårkurset) og 19 kokker (11 på høstkurset og 8 på vårkurset). En kokkelev måtte slutte i mars måned på grunn av sykdom.

I skoleåret 1955/56 har høvedsmannselevene gjennomgått et kurs i radiotelefoni. Lærer var kaptein Johs. Holmboe-Oxaas. Eksamen ble avholdt den 7. februar 1956 med sensor fullmektig Einar Veseth fra Telegrafverket, Bergen. Samtlige kursdeltakere bestod eksamen og fikk utlevert radiotelefonisertifikat.

Som tidligere år har samtlige elever vært medlemmer av Skoleteatret i Bergen, og har overvært de fleste av teatrets skoleforestillinger.

Ved skolen har elevene hatt sitt eget elevlag med møte annenhver fredag gjennom skuleåret. Det har ved disse møtene vært vist en rekke undervisningsfilmer med foredrag av skolens lærere m. fl.

Et lag fra Statens Fiskarfangskule, Laksevåg, deltok i den årlige kapping på Vågen, og hver av deltakerne fikk utlevert diplom.

Foredragsholdere: Ingeniør Hans Zimmer: dieselmotoren (med film). Overlærer Th. Stuland: radar, gyro etc.

Ekskursjoner: Fiskerimuseet, Bergen. Motorfabrikken «Union». Materialprøveanstalten, Bergen. Norsk Motor. Hydravinsj — Norvinsj. Biologisk stasjon, Espegrend.

Som tidligere har skolen også i det forløpne år hatt besøk av en rekke innen- og utenlandske representanter for skolevesen og fiskerinæringen, bl. a. fra India, Sveits etc.

Av skolelegens rapport fremgår det at samtlige lærere og elever har vært tuberkulinprøvet og skjermbilledfotografert. Sunnhets-tilstanden ved skolen har vært god.

Statens Fiskarfangskule, Florø.

Rådet for skulen har vore det same som siste skuleåret.

Skulen har no desse faste funksjonæranne: styrar O. H. J. Molnes, lektor Ottar Nordli, navigasjonslærer Sverre Remøy, kokkelærer Hans Fossedal, vaktmeister M. Halkjelsvik, kontorassistent Audny Nordli.

Timelærarane har vore dei same som før.

Til skuleåret meldte det seg i alt 27 elevar, og då alle fylte vilkåra for opptak, vart alle opptekne, og alle møtte. Det var 12 høvedsmannselevar og 15 kokkar (10 på haustkurset og 5 på vårkurset).

Gjennomsnittsalderen for elevane var 23,5 år.

Elevane har vist god arbeidsvilje, og det har ikkje vore noko spesielt å seie på oppførselen. Helsetilstanden har jamt over vore god. Skulelækjaren har ført vanleg helsekontroll. Ein elev i første kokkekurset vart sjuk og måtte slutte i november, og tre av elevane i andre kokkekurset måtte og slutte på grunn av sjukdom.

Også dette skuleåret har skulen vore ute på ekskursjons- og øvingsturar, ein dag tur til sildefeltet, og ein tur med leigt farty for praktiske øvingar i navigasjon. Skulen har hatt omvising på Florø

Kjølelager, Florø Sildoljefabrikk og Ankerløkken Mek. Verksted og Skipsbyggeri, ombord i tre kvalbåtar frå Steinshamn og ombord i fryseriskipet «Kolåstind» av Ålesund.

Det har vore halde desse forelesingane ved skulen av tilkalla spesialistar:

Vitenskapeleg konsulent dr. Jens Eggvin: Oseanografiske forhold i Norskehavet. Kvalskyttar Sæbjørnsen: Om kvalbåtar og kvalfangst. Vitenskapeleg konsulent Gunnar Dannevig: «Noen problemer om brislingen». «Merking av fisk, hvorledes og hvorfor». «Om hummeren og hummerfisket». «Registrering av fisk og andre dyr med ekkolodd».

Det har vore synt fram mange filmar i skuleåret, frå fangst og fiske, maskin- og motorlære, fysikk, astronomi, biologi og oseanografi m. v., men og filmar med ålment innhald.

Skulen har også i år kjøpt ein del undervisningsmateriell, så utstyret på dette omkverve er no nokså bra, men det er likevel stadig trong for å betre undervisningsmateriellet. Ein har gjort vanleg vedlikehaldsarbeid på bygning og utstyr. Huset og inventaret er i bra stand.

Elevlaget ved skulen har vore i gang også i år, og det har arbeidd nokolunde bra.

Statens Fiskarfangskole, Aukra.

Skolens råd har hatt samme sammensetning som før. Det faste personale ved skolen er også det samme som før, nemlig: styrer Klaus Nøkleby, lektor Einar Austlid, lektor Peder Høidal, navigasjons- og fiskerilærer Karl Brobak, navigasjonslærer Peter Hånes, motorlærer Harald Danielsen, vaktmester Ludvig Varhaugvik, husmor Ingeborg Sæbø og kontorassistent Anny Midtflø.

Til skoleåret meldte det seg i alt 64 søkere. Det ble opptatt 32 høvedsmenn og 21 motorpassere (12 på høstkurset og 9 på vårkurset). 3 av høvedsmannselevne møtte ikke.

Gjennomsnittsalder for høvedsmennene var 23 år og for motorpasserne henholdsvis 23 år og 22 år på høstkurset og vårkurset.

Høvedsmennene avla prøve i radiotelefoni, hvor alle bestod prøven.

Det ble i skoleåret foretatt vanlige vedlikehaldsarbeider på bygninger og inventar. Dessuten ble alle hus på skolens eiendom malt to strøk utvendig sommeren 1955. Likeledes ble alle rom på klostret og alle elevrom i hovedbygget malt. Det rommet på låven som benyttes til undervisning i radiotelefoni og praktisk elektrisitet, er sprengt. En gikk derfor til innredning av et rom for radioundervisning på loftet i hovedbygningen. Rommet vil bli ferdig til undervisningen begynner til høsten.

Hele vestre vegg på låven var råtten, denne er nå reparert og bordkledd på nytt.

Skolen har nå fått innredet et fryse- og kjølerom i kjelleren. Til kjøkkenet er det innkjøpt en stor mixmaster.

Møblementet i elevenes dagligrom begynner nå å bli dårlig. Dette møblement ble i sin tid forært skolen av tidligere elever.

Sunnhetstilstanden har vært god, men også i år har elevene hatt en del halssyke. Skolen har dessverre ikke oppvaskmaskin, og en halssykdom har derfor lett for å smitte videre. Alle elever og funksjonærer ble ved skoleårets begynnelse undersøkt med hensyn til tuberkulinreaksjon og gjennomlyst ved diagnosestasjonen i Molde.

Elevenes oppførsel på skolen og utenfor denne har vært meget bra, i så måte har kullet vært av de beste skolen har hatt. Arbeidet i elevlaget har vært bra. På de lukkede møter har en hatt flere gode foredrag. Det arbeid elevene kan gjøre for elevlaget blir jo begrenset på grunn av stort arbeidspress på skolen.

Foredrag om emner som ligger skolen nær har det vært vanskelig å få fatt på.

Der er holdt følgende foredrag: Samvirkekonsulent *Reidar Dybos*: Fiskersamvirke. Inspektør *Gundersen* i «Esso»: Smøre- og brenseloljer. Raffinering og oktantall. *Ernst Schwitters*: Om fotografering (med lysbilder). Bennetts Reisebureau: Om SAS-flyene. Dr. *Rønnevig*: Kong Håkon VII. Fridtjof Nansen. Sogneprest *Øverland*: Albert Schweitzer. Sildefiske langs norskekysten fra steinalderen til våre dager.

Dessuten ble det holdt foredrag av skolens lærere på elevkveldene.

Elevene har besøkt motorfabrikkene i Molde, fiskefeltet under storsildfisket og Romsdals Fiskarlags årsmøte på Bud.

Film og lydband er også i år brukt i undervisningen, men en savner fremdeles gode filmer for hovedsmennene.

Statens Fiskarfagskole, Bodø.

Da funksjonstiden for skolens råd utløp i 1955 har Fiskeridepartementet fra 1. januar 1956 oppnevnt de samme som tidligere for kommende 3-årsperiode. Rådets sammensetning er:

1. Fylkesmann *Bue Fjermeros*, formann.
2. Rektor *Johan Bakke*, Bodø, med varamann fiskeriinspektør *Nils Gjerde*, Bodø.
3. *Selmer Olaussen*, Kjerringvik, med varamann sekretær *Hammond Dahl*, Bodø.

Skolen har nå disse faste funksjonærer: styrer *Jørgen Langen*,

lektor *Ragnar Heimdal* (tiltrådt oktober 1955), navigasjons- og fiskerilærer *Aron Rørvik*, navigasjonslærer *Ole Kristiansen* (tiltrådt september 1955), vaktmester *Harald Pedersen*, husmor *Anne Bjørsvik* og kontorassistent *Nelly Pedersen*.

I norsk har lektor *Rimstad* ved den høyere skole i Bodø vært ansatt som timelærer. Ellers har timelærerne vært de samme som før.

Til skoleåret hadde det meldt seg ca. 35 søkere. I tillegg hadde skolen mottatt en god del forespørsler. Av det nevnte antall søkere var det imidlertid bare 28 som hadde lagt fram så vidt fyldige og tilfredsstillende papirer at de kunne tas opp som elever. Alle de 28 hadde tatt mot plass, men to unnlot å møte, uvisst av hvilken grunn. Skolen startet så med 26 elever.

Elevene har i skoleåret vist god arbeidsvilje, og en har ikke noe å utsette på oppførsel og forhold for øvrig.

Elevene har vært underlagt vanlig helsekontroll og derunder bl. a. gjennomgått skjermbilledfotografering. Den almene sunnhets-tilstand har vært tilfredsstillende, men to av elevene har dessverre måttet slutte i løpet av skoleåret.

Undervisningen har omfattet de vanlige pensa og timetall. I likhet med tidligere år har elevene fått undervisning i svømming og livredning.

Undervisningsmateriellet er utbygget videre og dette arbeid vil fortsette.

Det har vært holdt følgende spesialforedrag: Sekretær *Karlsborg* i Nordmannsforbundet: Kåseri med film om det norske Amerika. Lærer *Rørvik*: Kåseri med lysbilder om hvalrossfangst. Konsulent *Kongsvik*: Kåseri med lysbilder om prøvebrukene. *Fr. Ranka Samuelson*: «Peer Gynt». Konsulent *Dybos*: Fiskernes økonomiske organisasjoner (6 timer). Dr. *Seyffarth* og massør *Kaltenborn*: Foredrag om belastningssykdommer med demonstrasjoner (5 timer). *Amanuensis Jonsgård*: 2 forelesninger med lysbilder om hval og hvalfangst, særlig småhval. Dr. *Eggvin*: 2 forelesninger med lysbilder om Norskehavet. Sekretær *Olsen*: 4 timers forelesning om fiskernes faglige organisasjoner. Ing. *Solberg*: Forelesning om Telegrafan og dens betydning for fiskerne og kysten ellers. Domprost *Iversen*: Da jeg var sjømannsprest.

Ekskursjoner o. l.: Ombord i «Johan Hjort». På utstillingen «Norges dekorative malerkunst gjennom 1000 år». Besøkt Landbrukskolen. Ombord i «Polarquest». Ekskursjon til sildoljefabrikken på Burøya. Lofottur. Besett telegrafbygningen, skipsverftet og klekkeriet i Bodø. Tur til båtbyggeriet Rognan. Besett kontrolltårnet på Bodø Flyplass.

Eksamen i radiotelefoni ble avholdt like før juleferien slik som før. Alle bestod prøven.

Det vanlige vedlikehold av skolens bygninger og utstyr har vært gjennomført i samme omfang som tidligere. De må etter forholdene antas å være i alminnelig bra forfatning.

Styrer Langen var i juli 1955 på studietur til Danmark og Tyskland (Hamburg).

Lærer Rørvik deltok sommeren 1955 i fiske etter makrellstørje for å sette seg inn i forholdene på dette område.

Som vanlig har skolen vært besøkt av både enkeltpersoner og større partier.

Forholdet ved skolen har som vanlig vært godt.

Statens Fiskerifagskole, Honningsvåg. (Gave fra Oslo by).

Den 4. juli 1955 ble skolen høytidelig innviet i nærvær av representanter fra Fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Oslo by, skolens råd, plankomiteen, Norges Fiskerlag, Norges Råfisklag, Nordkapp kommune, pressen, Norsk Rikskringkasting og en rekke enkeltpersoner med tilknytning til fiskeriene eller til planleggingen og byggingen av skolen.

Skolens råd har vært det samme som før, bortsett fra at fylkesmann Peder Holt ble oppnevnt som formann fra 1. april 1955.

Skolens funksjonærer har vært de samme som i forrige skoleår, bortsett fra at Ottar Nordli den 4. august ble avløst av Odd Kristensen som styrer. Liv Kristensen ble midlertidig tilsatt som kontorassistent i deltidsstilling fra 15. august. Stud. real. Ulf Lie ble midlertidig tilsatt som lærer i naturfagene og var ved skolen fra 10. januar til 10. mai. Cand. real. Per Hognestad er tilsatt som lektor i naturfag og vil tiltre stillingen ved neste skoleårs begynnelse.

I høstsemestret underviste søster Unni Guttormsen og i vårsemestret søster Jonni Olsen i helselære og førstehjelp. Realskolestyrer Tormod Olsen underviste i havlære i høstsemesteret. Ellers har skolens timelærere vært de samme som i fjor.

Skolen har i løpet av skoleåret hatt 17 elever på hovedsmanns-linjen, 22 elever på motorpasserlinjen (10 på høstkurset og 12 på vårkurset) og 9 elever på kokkelinjen (5 på høstkurset og 4 på vårkurset). En av kokkeelevene ble syk og måtte slutte. I alt har således 47 elever fullført de respektive kurser og tatt eksamen. Gjennomsnittsalderen var 22½ år.

Elevene er blitt pirquetprøvet og gjennomlyst av distriktslegen

så snart det har vært gjørlig etter elevenes ankomst til skolen. Helse-tilstanden ved skolen har stort sett vært tilfredsstillende med lite forkjølelse og influensaartede sykdommer. Det har heller ikke forekommet arbeidsulykker av noen art. En har heller ingenting å utsette på elevenes oppførsel, og deres interesse og arbeidsvilje må betegnes som god.

Kort tid etter skoleårets begynnelse ble det dannet et elevlag. Lovene som ble vedtatt på det konstituerende møte er stort sett etter mønster fra de andre fiskarfagskoler. Elevene valgte også et elevråd på 3 mann med en representant for hver linje. Interessen for elevlaget var god til å begynne med, men ble mindre utover vinteren og våren. En håper i framtiden at det skal lykkes leilighetsvis å dra lokale krefter inn i lagsarbeidet med innledere til diskusjon om aktuelle emner, og at det skal lykkes å aktivisere elevene til å få i stand god underholdning.

Skolen har i løpet av året kjøpt inn en del undervisningsmidler, særlig faglitteratur, men en mangler ennå atskillig. Det som spesielt savnes er undervisningsmidler i navigasjonsfagene og i praktisk redskapsarbeid. I motorundervisningen savnes særlig motorer som kan kjøres under variabel belastning.

Ved skolen her har en den ulempe at alle rom i skolebygningen har gulv, vegger og tak av betong. Dette gjør at den jordmagnetiske kraft blir så svekket at magnetkompasser ikke stiller seg inn når de plaseres inne i bygningen. Av samme årsak trenger heller ikke radio-signaler inn i bygningen, slik at en kan ha noen nytte av et radio-peileapparat. Disse ulemper ved undervisningen kan en bare råde bot på ved anskaffelse av en motorbåt av passende størrelse og innredet etter skolens behov for en slik båt.

Den stadige utkoplingen av den elektriske kraft har også i år skapt store vansker for undervisningen og elevenes trivsel. En har derfor måttet kjøpe et aggregat, slik at skolen fra neste skoleår kan unngå denne ulempe.

På grunn av de usedvanlige dårlige værforhold i vinter, fant en ingen anledning til å komme ut på fiskefeltet med elevene for å demonstrere de forskjellige redskaper. En har imidlertid nå fått en ordning i stand med en av statens forsøkstrålere som er stasjonert her. Den vil i framtiden bli stillet til skolens disposisjon i den utstrekning dette ikke er til hinder for trålerens egentlige oppgave.

Det har vært holdt følgende spesialforedrag:

Kåseri av vitenskapelig assistent *Sundnes*: Havforskernes arbeid og akvariet i Bergen. Vitenskapelig assistent *Brattberg*: Uerens biologi. Vitenskapelig assistent *Leivestad*: Fiskelarver og yngeloppdrett.

Kåseri av stud. fil. *K. Rasmussen*: København (med lysbilder). Konsulent *Magnus Berg* 4 forelesninger: Ferskvannsfisket i Norge. Rektor *Boechmann*: Amerika i dag (med film). Fiskeriinspektør *Rao*: Indiske fiskerier. Sekretær *H. Henriksen*: Salgsorganisasjoner innenfor de norske fiskerier. Inspektør *Fjørtoft*: Behandling av ferskfisk (med film).

Motorelevene har vært på ekskursjoner ombord i en rekke fartøyer for å studere hovedmotorer av forskjellige typer og dessuten også hjelpemaskineri etc. Sammen med høvedsmannselevene beså de Sild- og Fiskeindustri sildoljefabrikk. Høvedsmannselevene har dessuten besett Fi—No—Tro og overvært demontering av dampmaskin ombord i d/s «Tanahorn». Alle elevene har besøkt «G. O. Sars».

Den 26. september ble det foretatt ferdighetsbesiktigelse av bygningene og det varme- og sanitærtekniske utstyret. Til stede var: Fhv. stortingsmann *Alfred Vågenes* og distriktsarkitekt *Thor Berstad* fra det stedlige utvalg av byggekomiteen, byggeleder arkitekt *P. Henrickson* som representant for byggekomiteen, formann *Erling Simonsen* for firma *Andresen & Halvorsen* og installatør *Gunnar Dyrstad*. Skolen var ikke varslet på forhånd om besiktigelsen, men skolens styrer og vaktmester fulgte med under befaringen.

Det ble pekt på en del mangler ved de bygningsmessige og varme- og sanitærmessige arbeider. Disse manglene ble pålagt utbedret av de respektive entreprenører. Noen av disse mangler er utbedret, men ennå står det atskillig igjen som ikke er blitt utført skjønt skolen gjennom det stedlige utvalg for byggekomiteen har gjort flere henvendelser til rette vedkommende.

En del mangler og skader er også oppdaget etter ferdigbesiktigelsen og innrapportert til distriktsarkitekten. Han er enig i at også disse mangler og skader må utbedres vederlagsfritt av entreprenørene for bygget, og han har gjort de respektive entreprenører oppmerksom på forholdet. En vil her spesielt nevne problemet med takpappen som stadig løsner og flerres av taket.

Foruten det vanlige årlige vedlikehold, har en i løpet av året malt bygningene utvendig med Everdry, anskaffet en del nødvendig utstyr til elevrommene, speil til vaskerommene, dørskilter, kjemiske brannslukningsapparater, bismes og støvsuger. Elevene har på frivillig basis ryddet gårdsplassen på nordsiden av internatbygget og en del av tomten mot sør. Dette arealet er sådd med beitefrø i håp om at plantene vil binde jordsmonnet slik at en unngår at sand og jord flyker gjennom ventiler og vinduer inn i bygningene.

Arbeidet med lærerboligen er kommet godt i gang, og byggingen av kai og redskapshus er påbegynt. En håper at disse arbeidene kan bli fullført i løpet av høsten 1956.

Styrer Odd Kristensen foretok i oktober en studiereise til Fiskernes Redskapsfabrikk på Finnsnes og til Findusanlegget i Hammerfest.

Skolen har i løpet av året hatt besøk av et meget stort antall turister og andre interesserte personer og selskaper. Blant de besøkende har det vært bare et fåtall fiskere. Av mer offisielt betonte besøk vil en nevne den amerikanske Cultural Officer, professor *Nordstrand* med følge, 5 indiske fiskeristudenter, den amerikanske ambassadør *Strong* med følge, en britisk fiskeridelegasjon og Admiral of the Fleet, lord *Fraser*.

Fra den amerikanske ambassade har skolen mottatt som gave 60 amerikanske bøker i pocket format og 56 amerikanske bøker oversatt til norsk. Dessuten er skolen blitt lovet noen reproduksjoner av berømte amerikanske malere. Skolen har videre mottatt som gave 6 stk. polerte reklamelagre fra Norsk Kulelager A/S og 9 plansjer med prøver på forskjellige tykkelser og kvaliteter av tråd og tauverk fra Fiskernes Redskapsfabrikk, Finnsnes.

Eksamener på hovedsmannslinjen.

Til *fiskerieksamen* 3.—9. mai meldte det seg i alt 103 elever mot 101 året før (19 i Laksevåg, 12 i Florø, 29 på Aukra, 26 i Bodø og 17 i Honningsvåg). Alle elevene bestod eksamen.

Det ble gitt disse skriftlige oppgavene:

Fiskeribiologi: Biologien til sei og hyse.

Praktisk fiskerilære: Fiske etter hå, håbrann og håkjerring.

Havlære: Gjør rede for saltene og gassartene i sjøvannet og den betydning noen av dem har for produksjonen av organisk stoff i havet.

Opgavene ble gitt på begge målføre.

Etter loddtrekning i Fiskeridirektoratet ble besvarelsene i fiskeribiologi underkastet norsksensur. Som sensorer i de skriftlige fag fungerte de vitenskapelige konsulentene *Gunnar Dannevig* og *Jens Eggvin* og fiskerikonsulent *Halmø* i fiskerifagene og lektor *Ingolf Knag* i norsk.

Ved den muntlige eksamen var vitenskapelig konsulent *Kåre Gundersen* sensor i Laksevåg, undervisningskonsulent *Bjørn Myklebust* i Florø, vitenskapelig konsulent *Jens Eggvin* på Aukra, vitenskapelig konsulent *Kr. Fr. Wiborg* i Bodø og vitenskapelig assistent *Steinar Olsen* i Honningsvåg.

Kystskippereksamen av 1. kl. ble tatt av i alt 102 elever, derav en privatist ved skolen i Florø og en tidligere elev på Aukra. 3 elever avla prøven for kystskippereksamen av 2. klasse.

Sensorer var i Laksevåg kapteinene *E. Krag-Carlsen* og *Marcus*

Dreyer, i Florø kapteinene *O. Batalden* og *I. Mathiesen*, på Aukra havnefogd *Natvig* og havnekasserer *A. Einang*, og i Honningsvåg havnefogd *E. Hafto* og havnelos *A. Sivertsen*. I Bodø var oppnevnt som sensorer direktør *Øi*, havnefogd *Hallin*, havnelos *Ramberg*, havnebetjent *A. Nilsen* og disponent *G. Jakhelln*.

MOTORPASSEREKSAMEN 1955/56.

Det var i skoleåret tilsammen 86 elever som tok motorpasser-eksamen, (18 i Laksevåg, 21 på Aukra, 22 i Honningsvåg, 15 på Kyrksæterøra og 10 på Val).

Sensorer var overlærer *Anders Søyland* i Laksevåg, kontorsjef *O. M. Bolsønes* på Aukra, driftsassistent *Ing. Helland* (høstkurset) og driftsbestyrer *L. Pedersen* (vårkurset) på Kyrksæterøra, kontrollør *Jens Krøwel* på Val og verkseier *Th. Heie* i Honningsvåg.

KOKKEEKSAMEN 1955/56.

37 elever avla kokkeeksamen i skoleåret (18 i Laksevåg, 11 i Florø og 8 i Honningsvåg). Om kokkekursene på Kyrksæterøra se s. 20.

Sensorer var lærer *Håkon Sørensen* i Laksevåg, hotelleier *S. Halvorsen* (høstkurset) og stuert *Hj. Lothe* (vårkurset) i Florø og direktør *O. M. Torlei* (høstkurset) og ordfører *Erling Andreassen* (vårkurset) i Honningsvåg.

STATENS KJØLEMASKINISTSKOLE, TRONDHEIM.

Rådet for skolen ble oppnevnt på nytt for perioden 1. mai 1956 — 30. april 1959. Det har følgende sammensetning:

1. Fylkesmann *Ivar Skjånes*, formann.
2. Prof. dr. techn. *G. Lorentzen*, Trondheim, med varamann instituttingeniør *Einar Brendeng*, Trondheim.
3. Disponent *Torstein Erbo*, Trondheim, med varamann disponent *Johs. Jacobsen*, Trondheim.
4. Maskinsjef *Carl Haugland*, Ålesund, med varamann maskinsjef *Olaf Hedstrøm*, Trondheim.

Skolens funksjonærer er de samme som før, nemlig styrer *Nils Johansen* og instruktør *Rolf Sætherhaug*.

Skolen har hatt disse timelærerene:

Lærer *Håkon Lien* og lærer *Ingvar Dybvik*, norsk. Vit. ass. *Knut Langseth* og vit. ass. *Martinus Kvande*, regning og fysikk, kjemi. Overvraker *Ole A. Olsen* og direktør *C. M. Hillesund*, varebehand-

ling. Siviling. *Arnulf Ervik*, maskinlære med tegning. Faglærer *Carl Wold*, elektroteknikk. Lege *H. Sejnes*, førstehjelp. Instruktør *Reidar Brevik*, driftsteknikk.

Det meldte seg i alt 85 søkere til skoleåret 1955/56 og av disse ble 20 tatt opp og 12 ført opp som varamenn. På grunn av frafall for 6 av de som ble tatt opp og 2 av varamennene fikk til og med varamann nr. 9 plass ved kurset. — Alle 20 elever fullførte kurset og fikk eksamen.

Fag og timetall har vært som foregående år.

Norskundervisningen fulgte de samme retningslinjer som i de foregående år.

I undervisningen i faget fysikk er det lagt større vekt på forsøk og demonstrasjon enn i tidligere kurs.

I kjøleteknikk er i alt 7 timer pr. uke nyttet til den praktiske undervisningen. En effektiv utnyttelse av tiden i laboratoriet er stadig vanskelig. I år var elevene oppdelt i 4 grupper. I størst mulig utstrekning ble det ordnet slik at en eller to grupper hadde sine øvelser i demonstrasjonsrommet for å redusere antallet av elever i laboratoriet. Selv med så små grupper som 5 mann vil det være noen som ikke får det fulle utbytte av undervisningen på grunn av tilbakeholdenhet eller manglende evne til aktivitet og selvvirksomhet, særlig når to instruktører skal arbeide med 4 grupper. — En overveier derfor å ta opp igjen ordningen med å dele elevene i en ettermiddagsgruppe og en formiddagsgruppe.

I teoriundervisningen ble fulgt det samme opplegg som tidligere, men det ble brukt mer tid på de elementære tingene, og det rent beskrivende stoff vedrørende anvendelsen ble innskrenket noe.

En viktig del av undervisningen i kjøleteknikk er de bedriftsbesøk som er nevnt i slutten av beretningen. — Etter hvert besøk, som gjerne ble lagt til de siste to skoletimer og eventuelt utover ettermiddagen, ble de tingene som var sett og hørt ved besøket, diskutert i klassen.

Som før er faget driftsteknikk slått sammen med kjøleteknikken. Også i år holdt instruktør *Reidar Brevik* ved Trøndelag Faglige Samorganisasjon forkortede T. W. I.-kurser for elevene. Disse kurser blir holdt uten utgifter for skolen.

Faget varebehandling fulgte samme opplegg som i fjor med undervisning i behandling av fiskevarer ved overvraker *Ole A. Olsen* og kjøttvarer ved direktør ved Trondheim Slaktehus, *C. M. Hillesund*.

Resultatene til eksamen i faget elektroteknikk synes å tyde på at omleggingen av undervisningen til 2 timer pr. uke har ført til at elevene behersker det opplagte pensum forholdsvis godt. — Etter

rådets oppfatning skulle derfor det timetall en har hatt, 2 timer pr. uke, være tilstrekkelig forutsatt en effektiv utnyttelse av tiden.

Kjemi ble undervist i forelesningsform med demonstrasjoner i demonstrasjonsrommet før den ordinære skoletid.

Førstehjelpkurset ble utvidet til 12 timer og følger da samme plan som ved yrkesskolen og den tekniske skole, med den forandring at det legges større vekt på skader i forbindelse med kjølemedier.

Etter særlig innbydelse til besøk ved skandinavien største fabrikk for kjøleautomatikk, Danfoss, dro skolen i slutten av april 1956 på ekskursjonstur til Danmark. Følgende bedrifter ble besøkt:

A/S Atlas Maskinfabrikk, København; Danfoss, Norborg, Als; Ths. Th. Sabroe & Co., Aarhus; Det Jydske Kjølehus og Isværk, Aarhus; A/S Kværner Brug, Oslo, og A/S Drammens Jernstøberi & Mek. Verksted.

Elevene har utarbeidet rapport fra besøkene og det siteres fra innledningen:

«Det var på forhånd stillet store forventninger til turen, da vel ingen av oss senere kunne regne med å få anledning til å bese slike bedrifter. At forventningene ble innfridd, hersker det ingen tvil om. Turen ble meget instruktiv, og litt av en opplevelse for alle som var med.»

I løpet av året er besøkt følgende bedrifter i Trondheim:

Arne Bjørseth A/S, (frysing av sild, demonstrasjon av sildeprøver ved overvraker Olsen). Nikolai Dahl (frysing av sild og is). Bergs Maskin A/S (fabrikasjon av fordampere og utstyr til kjølemaskineri). Noris Kjølemaskinfabrikk A/S (fabrikasjon av kommersielle kjøleaggregater). T. M. V. (nybygging av lasteskip for frosne varer). Trondheims Fryse & Kjølelager A/S (fryselager). A/S Proton (montering av elektrisk tavle for kjøleanlegg). Havdal & Co., Heimdal (isolasjonsarbeider).

Styrer Johansen deltok i den 9. internasjonale kjølekongress i Paris i tiden 31. august — 7. september 1955.

Det har i året vært holdt følgende foredrag for elevene: Overing. *J. Lorentzen*: Om faremomenter og forebyggelse av ulykker i forbindelse med kjølemaskineri. Prof. dr. tech. *G. Lorentzen*: Skipskjøleanlegg. Ing. *A. Friis*, c/o A/S Atlas, København: Om Freon 12 og olje, montasje-problemer ved freonanlegg. Fylkeskontorsjef *Asgeir Jørum*: Vårt samfunns off. administrasjonsorganer og rettsvesenet. Tekniker *Johs. Fotland*, Bergen, holdt i tiden 28. mai — 1. juni en serie foredrag vedrørende det automatiske utstyr i forbindelse med kjølemaskineri. Særlig ble behandlet den elektriske del av utstyret. Videre

ble behandlet vedlikehold, driftstekniske og økonomiske forhold i forbindelse med det elektriske utstyr.

Eksamen ble holdt i tiden 15. til 22. juni.

Sensorer i de forskjellige fag var: Norsk: Overlærer *Ingolf K. Ranum*. Kjøleteknikk, regning og fysikk: Instituttingeniør *Einar Brendeng*. Maskinlære med tegning: Høgskolelektor *Ludvig Breder*. Elektroteknikk: Sivilingeniør *Kaare Rønning*.

Skolen har fremdeles sine lokaler i leiet brakke tilhørende Trondheim Yrkeskole, Bilmekanikeravdelingen på Nidarøy i Trondheim. — Disse institusjoner leier tomt av Angelske Stiftelser. Leiekontrakten utløper 1. juli 1957.

Etter henstilling fra departementet vil stiftelsens inspeksjon trolig gå med på å forlenge kontrakten i 3 år, men en kan under ingen omstendigheter regne med at kontrakten forlenges ut over dette tidsrom. — Etter 1. juli 1960 vil skolen derfor være uten lokaler.

I de to foregående år har teoriundervisningen vært drevet i det rom som ved planleggingen var tenkt til demonstrasjonsrom. Skolen har etter hvert fått så mye utstyr for undervisningen at teoriundervisningen fra høsten 1955 ble lagt til det klasserom som skolen ifølge leiekontrakten har adgang til å disponere hos Bilmekanikerskolen. Denne benytter selv rommet de 5 første dager i uken til kl. 9.15, og skoletiden har derfor vært fra kl. 9.20 til 14.30 fra mandag til fredag og fra kl. 8.00 til 13.20 på lørdag.

Det teorirom som skolen nå bruker er ikke tilfredsstillende. På den kaldeste tid av vinteren har elevene klaget over at rommet er kaldt. Ved innsetting av flere elektriske ovner ble dette forhold bedre, men fordi rommet er lite i forhold til elevtallet, må det ofte foretas full utluftning, og det gjør det vanskelig å holde en tilfredsstillende temperatur. Det er ikke kjeller under denne del av barakken og det medfører naturligvis at rommet er gulvkaldt.

For undervisningen i kjøleteknikk er det en hemsko at plassen i laboratoriet er så begrenset. — For i det hele å få utstyret plasert er det montert så sammentrengt at det vanskeliggjør oversikten og er til hinder ved undervisning av større grupper. — Når flere grupper skal arbeide samtidig, er det alltid et problem å få de fordelt slik at de ikke går i veien for hverandre. Også denne del av skolens lokaler er derfor lite tilfredsstillende.

Skoleåret 1955/56 var skolens tredje skoleår og det er nå to kull, i alt 39 elever fra skolen som har vært i arbeid minst ett år etter skolegangen.

På grunnlag av en rundspørring til dem som er gått ut fra skolen er nedenfor satt opp en oversikt over hva slags arbeid de har:

Kjølemaskinister ved landanlegg.	14	stk.
Frysemenn til sjøs.	6	»
Montasje og service	14	»
Annet i kjølebransjen.	1	»
Ikke i kjølebransjen	4	»

Tils. 39 stk.

Som det fremgår arbeider de fleste i kjølebransjen og forholdsvis mange har fått ansettelse i kjølefirmaer som montører eller for opplæring til montører. Det har i denne gren av bransjen vært stor mangel på folk på grunn av det økende antall små og mellomstore anlegg av den kommersielle typen. — Ansettelse i kjølefirmaene gir oftest god praksis som siden kommer vel med i arbeidet som kjølemaskinist. — Erfaringsmessig ønsker de som har arbeidet noen år som montører, svært ofte å få arbeid som ikke er forbundet med så meget reising. En kan derfor regne med at flertallet av dem som arbeider som montører med tiden vil melde seg på som søkere til maskiniststillinger.

Interessen for skolen synes fortsatt å være stor. Antallet søkere er gått noe ned, men en må regne med at det i de første år var et oppsamlet behov. Søkernes kvalifikasjoner er også gjennomgående blitt bedre. En del av reduksjonen i antallet søkere skyldes derfor sannsynligvis at de fordringer som stilles for å bli opptatt, er blitt bedre kjent. Antallet søkere til kurset 1956/57 er 69 mot 117 og 85 de to foregående år. — Bare et fåtall har meldt seg som søkere flere år på rad.

Interessen fra bedriftene synes å være stigende og en tar det som et godt tegn at det særlig er de som allerede har eller har hatt elever fra skolen i arbeid, som kommer med forespørsler om nye folk. — Dette kan også tyde på at skolen enda ikke er godt nok kjent.

En av grunnene til at ikke flere enn 14 stk. av to første kull har fått arbeid som maskinister ved landanlegg er at bare et fåtall av elevene har hatt lengere praksis fra kjølemaskineri før de ble tatt opp. For ansettelse både ved kjølemaskinfirmaer og kjøleanlegg veier verksteds- og kjøleanleggspraksis meget, særlig når det gjelder montørjobber og ledende maskiniststillinger. Så lenge det ikke forlanges sertifikat eller på annen måte spesifiserte kvalifikasjoner, vil særlig de underordnede stillingene som maskinister bli besatt med folk som

anleggene selv lærer opp til maskinpassere. — Dette bidrar til å gjøre det vanskelig å komme inn ved anleggene for dem som på forhånd ikke har god nok praksis til å få ledende stilling.

I denne forbindelse kan nevnes at det hvert år har vært søkere med anbefalinger fra kjøleanlegg eller kjølemaskinfirmaer, som ønsker dem tatt inn med tanke på stillinger i firmaet. Ofte kan verkstedspraksis og forkunnskaper for disse søkere være mangelfulle i forhold til andre søkeres. Hvor firmaet på grunn av beliggenheten eller av andre grunner kan antas å ha vansker med å skaffe seg folk, finner en det riktig å ta et visst hensyn til slike anbefalinger.

Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag, Kyrksæterøra.

Skolens styre og faste lærere har vært de samme som før.

Skolens lokaler gjennomgikk vanlig ettersyn. Modellrommet ble utstyrt med skap og reoler. Det er nå anledning til å ta bedre vare på utstyr og materiell, og det lar seg gjøre å ha mer orden og oversikt over skolens eiendeler.

Skolens motorpasserkurser er blitt omlagt tilsvarende kursene ved fiskarfagskolene.

De øvrige kurser ble avviklet etter samme retningslinjer som tidligere. På kokkelinjen avholder en et 5 måneders kurs før jul og to tre-måneders kurser etter jul.

Antall søkere, opptatte og frammøtte elever ved de forskjellige kurser fordelte seg slik:

	Søkere.	Opptatt.	Fremmøtte.
10 mnd. motor- og navigasjonskurs..	1	1	1
Motorkurs, høst	13	9	8
Motorkurs, vår	8	8	6
5 mnd. navigasjonskurs (fra 9. jan.)	9	9	5
5 mnd. kokkekurs (fra 15. august)..	5	5	4
3 mnd. kokkekurs (fra 5. jan.).. . .	9	7	6
3 mnd. kokkekurs (fra 1. april) ..	5	5	3
	50	44	33

Gjennomsnittsalderen for elevene ved motorkursene var 19 år, ved navigasjonskurset 23 år og ved kokk-kursene 18½ år.

Av elevene var 28 hjemmehørende i Sør-Trøndelag, 3 i Nord-Trøndelag og 2 i Nordland fylke.

Sunnhetstilstanden i løpet av skoleåret har vært god. Elevene har fått undervisning i førstehjelp, hygiene og sykdomslære etter professor Kreybergs legebok for sjømenn.

Undervisningen ble gjennomført med samme fagfordeling som tidligere år. Undervisningen i de enkelte fag ved de forskjellige kurser ble også avviklet etter samme retningslinjer som tidligere.

Elevene hadde i løpet av skoleåret flere studieturer til skipsverftene på Kyrksæterøra. De var til stede ved sjøsetting og prøvekjøring av fartøyer og fikk i den anledning høve til å sette seg inn i fartøyers maskineri og øvrige tekniske utstyr. Det ble arrangert en tur til Molde, hvor elevene besøkte motorfabrikker og verksteder. En tur ble arrangert til Trondheim og her besøkte elevene forskjellige verksteder, Norges Tekniske Høyskole, Skipsmodelltanken m. v.

Skolens utstyr av verktøy, undervisningsmidler og læremidler av forskjellig art ble i løpet av skoleåret komplettert. Det ble bl. a. anskaffet en ny Wichmann dieselmotor 2 syl. 35 hk. Sør-Trøndelag fylke bekostet motoren.

Skolen fikk ellers i løpet av skoleåret utlånt flere motorer til reparasjon og overhaling. Dette gav elevene god øvelse i praktisk motorlære og metallsløyd.

Det lykkes også skolen med bidrag fra Norges Levendefisklag S/L og 50 % statstilskot å få anskaffet en ny radiotelefonistasjon.

Aure Tekniske A/S sørget for materiellet til kurs i bruk og stell av ekkolodd. Kommende skoleår håper en å få anskaffet utstyr, slik at skolen kan være selvhjulpen også på dette område.

Kjøkkenutstyret ble komplettert med diverse nye innkjøp av spesialutstyr.

Filmapparatet ble i løpet av skoleåret flittig brukt. Det ble i alt kjørt 58 undervisningsfilmer av forskjellig art og det ble nyttet en rekke billedbånd.

Hermed er det 15. skoleåret avsluttet og skolen har vært fast stasjonert på Kyrksæterøra i 10 år. Sør-Trøndelag fylke har skaffet skolen tilstrekkelige lokaler. De er i god stand, og en har inntrykk av at elevene er godt fornøyd med arbeidsforholdene ved skolen.

I de forløpne 15 år har skolen hatt i alt 376 elever. 37 elever har fått kystskippereksamen av 1. klasse og 135 har tatt kystskippereksamen av 2. klasse. De elevene skolen hadde fra starten og til 1950/51 fikk også undervisning i teoretiske motorfag, elektrisitetslære og metallsløyd i det vesentligste etter samme plan som for nåværende motorpasserkurs, men uten særskilt motorpassereksamen. Det ble i denne tiden også undervist en del i fiskerifag.

Fra 1950/51 har skolen hatt særskilt motorpasserlinje. En del

elever har også kombinert denne undervisning med kystskipper-eksamen av 2. klasse. 96 elever har tatt motorpassereksamen.

I 1947/48 ble kokk-kursene startet og skolen har hatt 108 elever ved disse kursene.

MOTORKURSER VED VAL LANDBRUKSSKOLE, NORD-TRØNDELAG.

Som vanlig er det ved skolen avholdt to motorpasserkurser.

Til høstkurset meldte det seg i alt 6 søkere. Alle søkerne ble opptatt, men bare 5 møtte fram. Disse fullførte også kurset.

Vårkurset hadde 8 søkere, som alle ble opptatt. 6 møtte fram til kurset begynte, men en sluttet i mai 1956, slik at det bare ble 5 som tok eksamen.

LÆREBRUK

Statens Forsøks- og Lærebruk

for Fiskeribedriften i Finnmark, Vardø.

Det ble oppnevnt nytt råd for lærebruket for perioden 1. mai 1956 til 31. desember 1958. Rådet har denne sammensetning:

1. Fiskeriinspektør *R. Skotnes*, formann.
2. Bestyrer *Gunnar Olsen* med varamann kontorsjef *Thorleif Holmstad*.
3. Tilvirker *Kr. Voie* med varamann tilvirker *Nils H. Nilsen*.
4. Skoleinspektør *Angell Slettjord* med varamann lærer *Karl Holt*.

Avdelingsformann *Johan Pedersen* har hatt permisjon fra 31. august 1956 i anledning kurs ved Hermetikkfagskolen, Stavanger. Som vikar for ham har fungert *Torbjørn Bergseng*, Kvalsund. Videre har husmor *Ellen Amundsen* hatt permisjon i terminen. Frk. *Ruth Moen*, Vangsvik, har fungert som vikar i husmorstillingen.

I terminen er det avholdt et høstkurs med 17 elever og et vinter/vårkurs med 16 elever, samt et trunkurs høsten 1955 med 3 elever. Antall søkere ved disse kurser var henholdsvis 32, 28 og 3. Da det ikke meldte seg søkere, ble trunkurs ikke avholdt våren 1956. Elevene ved høstkurset og vinter-vårkurset har også fått elementær instruksjon og opplæring i trananleggets apparatur og i tranutvinning.

All opplæring har foregått i brukets lokaler, bortsett fra instruksjon i fryseapparatur som har funnet sted på Fi-No-Tro's anlegg.

Råstofftilgangen har som helhet vært meget tilfredsstillende både under høstkurset og vinter/vårkurset. En har derfor ved begge kurser fått en avvekslende fordeling mellom praktiske og teoretiske fag.

Alle elever har bodd og fått full forpleining ved bruket. Forpleiningen har vært god, og det har ikke framkommet klage over kosthold og renhold. Det må imidlertid gjentas at internatbrakken blir stadig dårligere. En håper at det fra høsten 1957 skal bli mulig å komme over i bedre boligforhold.

Elevene har ved samtlige kurser vært greie og har vist god interesse for undervisning og arbeid. Ingen uhell har inntruffet og sunnhetstilstanden har også vært god.

Det har ikke vært noe elevlagsarbeid under noen av kursene. Delvis må nok dette skyldes internat-forholdene.

Gjennomsnittsalderen for elevene ved høstkurset var 28 år, ved vinter/vårkurset 25 år.

Teoretisk undervisning er gitt i overensstemmelse med lærebrukets plan. Ellers gis det i tillegg noe undervisning i norsk og regning etter de ekstra behov som er til stede.

Elevene ved høstkurset hadde alle skolegang etter folkeskolen, hvorav 9 handelsskole, og det ble derfor bare gitt en kort gjennomgåelse av spesielle problemer i norsk og 31 timer i regning.

Ved vinter/vårkurset ble det gitt 32 undervisningstimer i norsk og 36 timer i regning (i disse fag deltok 8 elever med handelsskole i 14 timer). I naturfag har fiskerikonsulent *Magnus Berg*, Tromsø, forelest ved begge kurs. Overingeniør *Asbjørn Johannesen* har ved alle kurser holdt en serie forelesninger om fisketilvirkning og fiskeindustri i Norge, og om driftskontroll ledsaget av instruksjoner og demonstrasjoner. Elevene har hatt obligatorisk selvstudium gruppevis på lesesalen og likeledes adgang til lesesalen i sin fritid.

Største del av tiden ved alle ordinære kurser omfatter praktisk instruksjon, øvelser og arbeid. For høstkurset utgjorde denne del av undervisningen ca. 70 %, for vinter/vårkurset ca. 74 %, d. v. s. 442 timer ved høstkurset og 630 timer ved vinter/vårkurset.

Prosentvis fordeler tiden på de enkelte avdelinger seg slik:

		Høstkurs.	Vinter/vårkurs.
Avd. I.	Fiskekai, mottak etc.	20	19
» II.	Ferskfisk, filet, ising etc.	46	30
» III. a.	Saltfisk, røykt fisk etc.	18	24
» III b.	Rundfisk etc.	10	17
» IV.	Tran.	6	10
		-----	-----
		100%	100%

En teoritime er 45 minutter og en praktisk time 55 minutter.

Ordinære kurser. Gjennomsnittlig antall timer pr. elev til de viktigste arbeidsprosesser ved de enkelte avdelinger.

Kurs	Avd. I			Avdeling II						Avdeling III									
	Mottak, innveing, sort.	Gruppeformann	Instr., øving skjøtsel m.v. av redsk. apparater	Filettering	Pakking, ising filet	Pakking og frysing fil.	Pakking, ising fisk	Emballasje	Gruppeformann	Flekking	Salting	Omlegging	Sortering saltfisk	Tilberedn. røyket fisk	Sperring, henging	Rotskjæring	Sortering tørrfisk	Rensking, stabling	Gruppeformann
Høstkurs.	43	8	10	103	22	10	22	17	6	19	14	5	6	18	10	4	18	7	5
Vinter/vårkurs.	60	11	14	107	21	14	16	12	8	46	42	22	14	16	37	11	16	26	10

Dessuten hadde elevene instruksjon og øvelse ved trananlegget (avdeling IV) med 24 timer pr. elev på høstkurset og 72 timer på vinter/vårkurset. Sistnevnte kurs fikk et høyere timetall enn vanlig for de ordinære kurser, da en, som tidligere nevnt, ikke hadde spesielt trunkurs.

På kursene gis det instruksjon i de enkelte arbeider, og elevene øves under veiledning og kontroll. Først og fremst søker en å øve opp elevene i nøyaktighet, renslighet samt omsorgsfull og riktig behandling i all tilvirking og av redskaper og lokaler. Videre prøver en å oppnå størst mulig ferdighet i de enkelte arbeidsprosesser.

Timefordeling ved de ordinære kurser:

	Høstkurs.	Vinter/vårkurs.
Teoretisk undervisning (tilvirkning, naturfag, fysikk, kjemi, regnskapsførsel m. v.)	231	296
Organisert selvstudium.	10	20
Praktisk instruksjon med øvelse på kjøleanlegg og bryggekontor	17	24
Diverse demonstrasjoner	18	13
Praktisk øvelse og arbeid under instruksjon og veiledning.	442	630
	<hr/>	<hr/>
	718 timer.	983 timer.

Antall timer pr. elev til de enkelte arbeidsoperasjoner ved trankurset:

Arbeidets art.	Kurs høsten 1955.
Mottak, måling og rensing av lever	28
Fyring og pass av dampkjel	22
Pass av dampekar, avfløting	13
Pressing av grakse	9
Øvelser og separering med De Lavalanlegg	50
Øvelser og separering med Titananlegg	81
Renhold apparater, duker, lokaler, emballasje	48
Avtrekk av fat, etterfylling, sortering, levering	17
	<hr/>
	268 timer.

Timefordeling ved trankurset:

	Trankurs høsten 1955.
Teoretisk undervisning	92
Selvstudium	14
Demonstrasjoner, instruksjon, driftskontroll og analyser med øvelser	20
Praktisk øvelse og arbeid under instruksjon og veiledning	268
	<hr/>
	394 timer.

En legger særlig vekt på at elevene får solid kjennskap til apparaturens konstruksjon og virkemåte, og betydningen av riktig pass og skjøtsel. De enkelte apparater blir derfor grundig gjennomgått, og det gjennomføres videre et strengt renhold med apparater, emballasje og lokaler.

Avd. I. — Fiskekai og ekspedisjon.
Antall kilo mottatt råstoff (1 liter lever regnes 1 kilo).

Råstoff	Høstkurs	Vinter/ vårkurs 18/1—25/6	Utenom kursene	Total	
				Kvantum	Innkjøps- verdi
Torsk	91 976	347 513	3 633	443 122	293 863,49
Hyse	162 907	78 177	16 650	257 734	134 320,76
Kveite	997	3 034	—	4 031	5 800,27
Blåkveite	591	14 657	—	15 248	7 988,91
Brosme	330	768	—	1 098	498,12
Steinbit	1 278	5 825	—	7 103	2 859,33
Sei	—	433	—	433	169,84
Flyndre	123	—	—	123	172,20
I Sum fisk	258 202	450 407	20 283	728 892	445 672,92
Torskelever	12 300	32 267	170	44 737	21 643,70
Hyselever	9 938	3 768	1 088	14 794	5 342,69
Rogn	—	288	—	288	184,80
Fiskehoder	—	—	—	—	5 967,25
II Sum bipro- dukter	22 238	36 323	1 258	59 819	33 138,44
Totalsum I og II	280 440	486 730	21 541	788 711	478 811,36

Leveren er anvendt ved brukets trananlegg.

Det øvrige råstoff er fordelt på avdeling II og III som følgende tabeller viser:

Avdeling II. — Fersk fisk.

Råstoff	Total kg	Høstkurs			Vinter/vårkurs			Utenom kurse- ne iset
		kg i alt	iset	File- tert	kg i alt	iset	File tert	
Torsk	82 422	40 745	36 772	3 973	39 174	22 312	16 862	2 503
Hyse	220 737	146 585	90 419	56 166	58 802	30 106	28 696	15 350
Sei	433	—	—	—	433	433	—	—
Steinbit	7 103	1 278	—	1 278	5 825	—	5 825	—
Kveite	4 031	997	997	—	3 034	3 034	—	—
Blåkveite	15 098	541	—	541	14 557	3 412	11 145	—
Flyndre	123	123	123	—	—	—	—	—
	329 947	190 269	128 311	61 958	121 825	59 297	62 528	17 853

Avdeling III. — Saltfisk, tørrfisk, røkt fisk etc.

Råstoff	Total kg	Høstkurs				Vinter/vårkurs				Uten- om kur- sene hengt
		Kg i alt	Sal- tet	Hengt	Røkt	Kg i alt	Sal- tet	Hengt	Røkt	
Torsk	360 700	51 231	15 211	34 609	1 411	308 339	131 798	173 600	2 941	1 130
Hyse	36 997	16 322	—	7 952	8 370	19 375	—	16 513	2 862	1 300
Brosme	1 098	330	—	330	—	768	—	768	—	—
Blåkveite	150	50	—	—	50	100	—	—	100	—
	398 945	67 933	15 211	42 891	9 831	328 582	131 798	190 881	5 903	2430

DIVERSE KURSER

Navigasjonskurser (kystskippereksamen av 2. kl.).

Det er avholdt 10 kurser i navigasjon, som fordeler seg fylkesvis slik:

	Antall kurser.	Antall elever.
Troms	1	28
Nordland	1	24
Møre og Romsdal	2	29
Sogn og Fjordane	2	27
Hordaland	2	20
Rogaland	2	30

Tilsammen	10	158

Kurset i Troms ble arrangert ved Harstad Festning i tiden 26. januar til 14. april 1956 med *Kristian Kristiansen* som lærer.

Kurset i Nordland ble holdt i Bodin leir, Bodø, i tiden 4. mars til 5. juli 1956. Lærer var *Ole Kristiansen* og *Aron Rørvik*.

Kursene i Møre og Romsdal ble avholdt på Haramsøy i tiden 10. oktober til 14. desember 1955, med *Knut Kjørstad* som lærer, og i Fosnavåg i tiden 19. september til 8. desember, med *N. Eilertsen* som lærer.

Kursene i Sogn og Fjordane ble arrangert i Bremanger i tiden 6. oktober til 15. desember 1955, med *Odd Igland* som lærer, og på Bulandet i tiden 5. oktober til 17. desember 1955 med *J. W. K. Vallestad* som lærer.

I Hordaland ble kursene avholdt på Selbjørn i tiden 11. oktober til 21. desember 1955, med *J. Holmboe Oxaas* som lærer, og på Stolmen i tiden 10. oktober til 17. desember 1955, med *Håkon H. Wåge* som lærer.

Kursene i Rogaland ble arrangert i Skudesneshavn og i Sevlandsvik i tiden 7. oktober til 17. desember 1955, med henholdsvis *A. Adolfsen* og *Jonas S. Skaadel* som lærere.

R a d i o t e l e f o n i k u r s e r .

Det ble arrangert 10 radiotelefonikurser, med denne fylkesvise fordeling:

Fylke:	Antall kurser.	Anttal elever.
Troms	2	43
Nordland	2	27
Nord-Trøndelag	2	24
Sør-Trøndelag	2	20
Rogaland	1	8
Vest-Agder	1	13
Tilsammen	10	135

R e g n s k a p s k u r s e r .

I terminen er det avholdt ett regnskapskurs på Vevang i Møre og Romsdal. Det deltok 16 elever.

K u r s e r i b r u k o g s t e l l a v e k k o l o d d .

Ved Yrkesskolen for fiskere, Kyrksæterøra, ble det i forbindelse med et kurs i radiotelefonti med radiopeiling avholdt et kurs i bruk og stell av ekkolodd. Det deltok 7 elever.

F i s k e t i l v i r k n i n g s k u r s e r .

Med stønad fra direktoratet arrangerte Lofottilvirkernes Salgslag også i 1955 et kurs i tørrfiskvraking i tiden 26. juli til 6. august. Lærer var vrakerinspektør *Ingolf Amundsen*. Det deltok 10 mann.

I Mehamn ble det i tiden 11.—19. november 1955 avholdt et filetskjærerkurs, med *Rudolf Bomstad* som lærer. I kurset deltok 15 mann.

Oversikt over den fylkesvise fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskerfagskoler for skoleåret 1955/56.

			Finmark	Troms	Nordland	N.-Trøndelag	S.-Trøndelag	Møre og Romsdal	Sogn og Fjordane	Hordaland m/Bergen	Rogaland	Vest-Agder	Island	Sum
Statens Fiskerfagskule, Laksevåg	Hovedsmenn	Søkt			4			2	4	17	3	2		32
		Elever			1				3	12	2	1		19
	Motorpassere	Søkt	3		8	3		3	4	15	3			39
		Elever			4			1	1	11	1			18
	Kokker	Søkt	1	1	3				4	12	4	2		27
		Elever	1	1	2				3	10	2			19
Statens Fiskerfagskule, Florø	Hovedsmenn	Søkt			1			2	6	3		1		13
		Elever						2	6	3		1		12
	Kokker	Søkt		3	2			12	4	1	1			23
		Elever		1	2			6	3	1	1			14
Statens Fiskerfagskole, Aukra	Hovedsmenn	Søkt		1	4		6	21						32
		Elever		1	4		5	19						29
	Motorpassere	Søkt	2	3	9	2	3	10					1	30
		Elever	2	3	5	2	3	6						21
Statens Fiskerfagskole, Bodø	Hovedsmenn	Søkt		10	24				1					35
		Elever		7	18				1					26
Statens Fiskerfagskole Honningsvåg	Hovedsmenn	Søkt	7	11	2									20
		Elever	6	10	1									17
	Motorpassere	Søkt	10	18	4									32
		Elever	6	15	1									22
	Kokker	Søkt	1	7	5	1								14
		Elever	1	5	3									9
Sum	Søkt	Hovedsmenn	7	22	35		6	25	11	20	3	3		132
		Motorpassere	15	21	21	5	3	13	4	15	3		1	101
		Kokker	2	11	10	1		12	8	13	5	2		64
		Tilsammen	24	54	66	6	9	50	23	48	11	5	1	297
	Elever	Hovedsmenn	6	18	24		5	21	10	15	2	2		103
		Motorpassere	8	18	10	2	3	7	1	11	1			61
		Kokker	2	7	7			6	6	11	3			42
		Tilsammen	16	43	41	2	8	34	17	37	6	2		206

